

Den juridiske vildledningsvurdering

Ved

Fuldmægtig, cand.jur. Sofie Faltum
Kemi og Fødevarekvalitet, Fødevarestyrelsen

22. maj 2015

Disposition

- Det retlige vildledningsbegreb
- En helhedsvurdering
- Anprisninger
- Eksempler fra praksis
- Forbrugerpanel

Det retlige vildledningsbegreb

Vildledningsbegrebet er en **retlig standard** – praksis udvikler sig i takt med samfundet.

Hvorvidt der er tale om vildledning beror på en konkret vurdering om en almindeligt oplyst, rimelig opmærksom og velunderrettet **gennemsnitsforbruger** vil blive vildledt af den pågældende markedsføring af et givent produkt.

Det kan både være vildledning som er egnet til eller faktisk har vildledt forbrugeren.

Det retlige vildledningsbegreb

- Ny forordning nr. 1169/2011 om fødevareinformation til forbrugerne.
- Forordningen er lex specialis vedrørende mærkning af fødevarer
- Artikel 2, stk. 2, litra a definerer fødevareinformation:

“Fødevareinformation er oplysninger om en fødevare, som den endelige forbruger får via. **en etiket** eller **andet ledsagende materiale** eller på anden vis, herunder **moderne teknologiske redskaber** eller **mundtlig kommunikation.**”

Det retlige vildledningsbegreb

Formålet med forordning om fødevareinformation til forbrugeren er ifølge artikel 3

”Fødevareinformation har til formål at sikre et højt niveau for **beskyttelse af forbrugernes sundhed og interesser** ved at give endelige forbrugere grundlag for at **træffe informerede valg** og anvende fødevarer på sikker vis, navnlig ud fra sundhedsmæssige, økonomiske, miljømæssige, sociale og etiske betragtninger.”

Det retlige vildledningsbegreb

Artikel 7 om fair oplysningspraksis i ny forordning nr. 1169/2011 om fødevareinformation til forbrugerne.

- Stk. 1: Regulerer et forbud mod vildledning af forbrugeren – både ved frivillige og obligatoriske oplysninger. Der tænkes på vildledning, især:
 - Med hensyn til fødevarens beskaffenhed og især dens art, identitet, egenskaber mv.
 - Ved at tillægge fødevaren virkninger eller egenskaber, som den ikke har.
 - Mærkning der giver indtryk af særlige egenskaber, der er generiske for typen.
 - Imitatprodukter.
- Stk. 2: Fødevareinformation skal være korrekt, klar og let forståelig
- Stk. 3: Det er forbudt at sydgodsanprise en fødevare som om den besidder egenskaber vedrørende forebyggelse, behandling eller helbredelse af en menneskelig sygdom eller give indtryk af sådanne.
- Stk. 4: Forbuddet gælder både for reklamer og præsentationsmåde.

Det retlige vildledningsbegreb

Frivillig fødevareinformation efter artikel 36, stk. 2

- Må ikke være vildledende
- Må ikke være uklar eller forvirrende for forbrugeren
- Skal bygge på relevante videnskabelige oplysninger

Det retlige vildledningsbegreb

I dansk lovgivning er vildledningsforbuddet reguleret i Fødevarelovens § 14, lov nr. 467 af 15. maj 2014.

“**Reklamer** for fødevarer, **mærkning** og **præsentation** af fødevarer, herunder deres form, fremtræden eller indpakning, de anvendte indpakkingsmaterialer, den måde, hvorpå varerne er arrangeret, og de omgivelser, hvori de udstilles, samt de informationer, der uanset medium gives om varerne, må ikke **vildlede eller være egnet til at vildlede.**”

- Har karakter af en generalklausul.
- Gælder alle handelsled.
- Egnethed er tilstrækkeligt.

En helhedsvurdering

Parametre der spiller ind i vildledningsvurderingen er fx:

- Illustrationer på emballagen
- Skriftypografien (særlige fremhævelser)
- Farver
- Flag (oprindelse)
- Generelle anprisninger i form af:
 - udsagn,
 - udtalelser,
 - mottoer,
 - slogans mv.

Anprisninger

“En fremhævelse af **fortræffeligheder** som et produkt besidder, og gennem hvilke det adskiller sig fra andre produkter”

Eksempler på kvalitetsanprisninger:

- “hjemmelavet” eller “hjemmebagt” burger
- “frisk” eller “friskpresset” appelsinsaft
- “Naturlig”, “ikke tilsat”
- “luksus” salater
- “gammeldags”
- “ægte”
- “traditionel”

Eksempler fra praksis

"Crab sticks"

"Vildledning af forbrugerne at anprise en vare som "crabsticks", når den pågældende fødevare ikke indeholder krabbekød. Indholdet er surimi. Der er tale om imiteret krabbekød.

En almindeligt oplyst og velunderrettet gennemsnitsforbruger i Danmark, må formodes at have en forventning om, at en fødevare, der markedsføres som "crabstick" også har i hvert fald et vist indhold af krabbekød."

Forbrugerpanel – forsøgsordning 2015

Hvad mener DU er vildledende?

Se mere på Fødevarestyrelsens hjemmeside:

http://www.foedevarestyrelsen.dk/fvst_ansvar_opgaver/Sider/Forbrugerpanel_vurdering_vildledende_maerkning_foedevarer.aspx

Tak for opmærksomheden

